

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA TRANSILVANIA DIN BRAȘOV
1.2 Facultatea	DREPT
1.3 Departamentul	DREPT
1.4 Domeniul de studii de ¹⁾	DREPT
1.5 Ciclu de studii ²⁾	MASTER
1.6 Programul de studii/ Calificarea	DREPT PRIVAT APROFUNDAT/MASTERAT ÎN DREPT PRIVAT APROFUNDAT

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	IMPACTUL INTELIGENȚEI ARTIFICIALE ASUPRA DREPTURILOR PERSONALITĂȚII (IADREPT2)						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Roxana MATEFI						
2.3 Titularul activităților de seminar/laborator/proiect	Conf. dr. Roxana MATEFI						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ³⁾ Obligatorietate ⁴⁾
							DCA DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator/proiect	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator/proiect	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					56
Pregătire seminar/laborator/proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					2
3.7 Total ore de activitate a studentului	94				
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite ⁵⁾	6				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	utilizarea noțiunilor juridice generale, a legislației naționale și europene incidente, precum și a jurisprudenței și doctrinei relevante.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	sală de curs dotată cu tablă/videoproector.
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului/proiectului	- acces la suportul de curs, la legislație și la jurisprudență; - sală de curs dotată cu tablă/videoproector.

6. Competențe specifice acumulate (conform grilei de competențe din planul de învățământ)

Cp.1 cunoașterea aprofundată a unei arii de specializare și în cadrul acesteia a dezvoltărilor teoretice, metodologice și practice specifice programului, utilizarea adecvată a limbajului specific în comunicarea cu medii profesionale diferite R.1. 1.1 să cunoască aprofundat noțiunile specifice domeniului Inteligenței Artificiale, prin raportare, în principal, la drepturile personalității și la impactul asupra acestora; R.1. 1.2 să descrie conceptele specifice utilizate în domeniul Inteligenței Artificiale; R.1. 1.3 să identifice legislația specifică, națională și europeană, aplicabilă în materia studiată; R.1. 1.4 să definească conceptele și să analizeze aprofundat aceste concepte, precum și metodele utilizate în interpretarea și compararea instituțiilor din dreptul național și dreptul european; R.1. 1.5 să identifice sursele de informare specifice (legislație, doctrină, jurisprudență), aplicabile unei situații concrete. Cp.2 utilizarea cunoștințelor de specialitate pentru explicarea și interpretarea unor situații noi în contexte mai largi asociate domeniului R.1. 2.1 să utilizeze limbajul juridic de specialitate pentru explicarea și interpretarea conceptelor specifice domeniului Inteligenței Artificiale; R.1. 2.2 să utilizeze conceptele specifice din domeniul A.I., pentru explicarea și interpretarea textelor de lege (normelor juridice) naționale și europene; R.1. 2.3 să explice și să interpreteze normele juridice naționale și cele europene prin utilizarea cunoștințelor însușite în studiul impactului Inteligenței Artificiale asupra drepturilor personalității; R.1. 2.4 să realizeze o comparație la nivelul diferitelor state în privința impactului AI asupra drepturilor personalității, prin utilizarea metodelor comparative și interpretative; R.1. 2.5 să explice și să interpreteze sursele de informare în materia impactului AI asupra drepturilor personalității (legislație, doctrină și jurisprudență), referitoare la o problemă de drept concretă; R.1. 2.6 să explice și să interpreteze modul în care fenomenul juridic se intersectează cu situațiile de fapt (modul în care o situație de fapt dobândește semnificații în plan juridic) Cp.3 utilizarea integrată a aparatului conceptual și metodologic, în situații incomplet definite, pentru a rezolva probleme teoretice și practice noi R.1. 3.1 să utilizeze limbajul juridic de specialitate în elaborarea unor argumentări specifice în materia impactului Inteligenței Artificiale asupra drepturilor personalității; R.1. 3.2 să aplice conceptele, principiile și regulile specifice Inteligenței Artificiale, prin raportare la drepturile personalității, într-un context determinat; R.1. 3.3 să identifice prevederile legale din legislația națională și europeană specifice domeniului Inteligenței Artificiale, aplicabile în materia drepturilor personalității; R.1. 3.4 să realizeze corelații și comparații în materia impactului Inteligenței Artificiale asupra drepturilor personalității, la nivel național, european și internațional. R.1. 3.5 să selecteze informațiile juridice necesare pentru rezolvarea unei probleme concrete în cercetarea impactului Inteligenței Artificiale asupra drepturilor personalității; Cp.4 utilizarea nuanțată și pertinentă de criterii și metode de evaluare, pentru a formula judecăți de valoare și a fundamenta decizii constructive R.1. 4.1 să utilizeze limbajul de specialitate pentru evaluarea conceptelor, teoriilor și metodelor specifice Inteligenței Artificiale; R.1. 4.2 să analizeze datele preliminare, să le interpreteze, să realizeze clasificări și delimitări conceptuale specifice Inteligenței Artificiale; R.1. 4.3 să evalueze critic textele din legislație, doctrină și jurisprudență, referitoare la probleme concrete; R.1. 4.4 să realizeze selecția corectă și argumentată între mai multe soluții care pot fi date unei situații de fapt specifice. Cp.5 elaborarea de proiecte profesionale și/sau de cercetare utilizând inovativ un spectru variat de metode cantitative și calitative R.1. 5.1 să folosească limbajul juridic de specialitate în elaborarea proiectelor profesionale specifice impactului Inteligenței Artificiale asupra drepturilor personalității; R.1. 5.2 să elaboreze proiecte profesionale cu utilizarea teoriilor, principiilor și metodelor specifice Inteligenței Artificiale; R.1. 5.3 să elaboreze proiecte profesionale cu utilizarea legislației specifice Inteligenței Artificiale; R.1. 5.4 să elaboreze proiecte profesionale cu utilizarea metodelor de comparare a legislației naționale, europene și a legislației altor state din materia Inteligenței Artificiale; R.1. 5.5 să elaboreze proiecte profesionale utilizând legislația, doctrina și jurisprudența din sfera Inteligenței Artificiale. Cp.6 exercitarea responsabilă și autonomă a atribuțiilor specifice profesilor juridice R.1. 6.1 să execute sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie și independență profesională; R.1. 6.2 să-și asume roluri/funcții de conducere a activității grupurilor profesionale sau a unor instituții; R.1. 6.3 să-și controleze și gestioneze procesul de învățare, diagnoza nevoilor de formare, analiza reflexivă a propriei activități profesionale

Competențe transversale	Ct.1 autonomie și responsabilitate pentru executarea sarcinilor profesionale în condiții de muncă în echipă, autonomie restrânsă, distribuția sarcinilor și responsabilităților și asistență calificată la îndeplinirea obiectivelor
	R.1.1 să-și însușească capacitatea de a lucra independent, beneficiind doar de o minimă îndrumare, pentru obținerea informațiilor bibliografice, jurisprudențiale sau legislative necesare îndeplinirii unei sarcini specifice;
	R.1.2 să aibă capacitatea de a-și identifica propriile surse și resurse de învățare;
	R.1.3 să aibă capacitatea de a reflecta asupra progreselor realizate în procesul de învățare;
	R.1.4 să dețină principii, norme și valori specifice, respectiv strategii de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și valorilor codului de etică profesională
	Ct.2 interacțiune socială, care presupune familiarizarea cu rolurile și responsabilitățile asumate în condițiile muncii în organizații și/sau instituții; absolvenții trebuie să aibă capacitatea
	R.2.1 să folosească în mod corect limbajul și terminologia specifice unui domeniu interdisciplinar, la intersecția domeniului juridic cu cel tehnologic, astfel încât să poată comunica și interacționa cu alte persoane în cadrul unor echipe centrate pe realizarea unor sarcini comune;
	R.2.2 să explice conținutul reglementărilor în materie, inclusiv prin aplicarea acestora la cazuri practice specifice, demonstrând capacitatea de înțelegere și transmitere a conținuturilor respective;
	R.2.3 să prezinte argumente în fața unei audiențe alcătuită din persoane cu niveluri diferite de pregătire și educație, astfel încât, prin limbajul juridic folosit, să se poată face înțeles și de alte categorii de persoane;
	R.2.4 să demonstreze abilități de lucru în echipă atât prin activitățile curriculare, precum participarea la realizarea unor proiecte comune, cât și prin activități extra-curriculare;
	R.2.5 să demonstreze asimilarea tehnicilor de relaționare în grup, a capacităților empatice de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă.
	Ct.3 conștientizarea nevoii de formare profesională și științifică continuă și de utilizare eficientă a resurselor și tehnicilor pentru dezvoltarea profesională și personală continuă pe parcursul întregii vieți
	R.3.1 să-și însușească și să utilizeze metode și tehnici eficiente de învățare;
	R.3.2 să-și dezvolte abilități de autocontrol permanent și conștient cu privire la motivațiile pentru învățare, prin raportare la propriile obiective de dezvoltare profesională și personală;
	R.3.3 să realizeze distincții între date, informații și cunoaștere și să aplice tehnici de gestionare a acestora;
	R.3.4 să conștientizeze motivațiile extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

7. Obiectivele disciplinei (releșind din competențele specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• aplicarea cunoștințelor teoretice în analiza și soluționarea problemelor practice privind impactul Inteligenței Artificiale asupra drepturilor personalității; • conștientizarea de către student a rolului Inteligenței Artificiale în cadrul societății actuale, a impactului tot mai evident al acestora și analiza potențialului vătămător asupra drepturilor personalității.
7.2 Obiectivele specifice	• dobândirea de cunoștințe și noțiuni aprofundate în sfera Inteligenței Artificiale și a impactului pe care aceasta îl generează asupra drepturilor personalității; • realizarea unor comentarii, eseuri și proiecte de cercetare pe teme din sfera impactului Inteligenței Artificiale asupra drepturilor personalității.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr de ore	Observații
1. Inteligența Artificială – Concept. Aspecte introductive.	Prelegere participativă, dezbatere, expunere, problematizare, exemplificare	2	-
2. Inteligența Artificială – Aplicații și tehnologii. Aspecte pro și contra utilizării.			
3. Cadru legal european în materia Inteligenței Artificiale.	Idem	2	-
4. Drepturile personalității în reglementarea națională.	Idem	2	-
5. Drepturile personalității în reglementarea altor state.	Idem	2	-
6. Inteligența Artificială și Drepturile personalității.	Idem	2	-
7. Inteligența Artificială vs. Dreptul la viață privată – Abordare teoretică	Idem	2	-
8. Inteligența Artificială vs. Dreptul la viață privată – Abordare practică	Idem	2	-
9. Dreptul la liberă exprimare din perspectiva impactului A.I.	Idem	2	-
10. Impactul Inteligenței Artificiale asupra drepturilor la egalitate și nediscriminare. Abordare teoretică și practică. – I	Idem	2	-
11. Impactul Inteligenței Artificiale asupra drepturilor la egalitate și nediscriminare. Abordare teoretică și practică. – II	Idem	2	-
12. Dreptul la libertatea de mișcare din perspectiva riscurilor generate de utilizarea			

Inteligenței Artificiale.			
13. Impactul AI asupra dreptului la protejarea datelor cu caracter personal – I	Idem	2	-
14. Impactul AI asupra dreptului la protejarea datelor cu caracter personal - II	Idem	2	-
Bibliografie			
1. Peter Norvig, Stuart Russell, Artificial Intelligence - A Modern Approach, Ed. Pearson, ed. a 4 a, 2021.			
2. Animesh Mukherjee, Juhi Kulshrestha, Abhijnan Chakraborty, Srijan Kumar, Ethics in Artificial Intelligence: Bias, Fairness and Beyond, Ed. Springer, 2023.			
3. Paula Boddington, AI Ethics A Textbook, Ed. Springer Verlag, Singapore, 2023.			
4. Custers Bart, Law and Artificial Intelligence: Regulating AI and Applying AI in Legal Practice, Ed. Springer, 2022.			
5. Nikos Th. Nikolinos, EU Policy and Legal Framework for Artificial Intelligence, Robotics and Related Technologies - The AI Act, Ed. Springer, 2023.			
6. Roxana Matefi, Drepturile personalității și oportunitatea consacrării lor legislative în diferite state, Revista Universul Juridic, nr. 2/2020.			
7. Roxana Matefi, Utilizarea Inteligenței Artificiale pentru detectarea stărilor emoționale ale persoanelor. Potențiale riscuri asupra drepturilor fundamentale ale omului, Revista Universul Juridic, nr. 7/2023.			
8. Roxana Matefi, Impactul Inteligenței Artificiale asupra drepturilor la egalitate și nediscriminare în lumina Propunerii de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme armonizate privind Inteligența Artificială (Legea privind Inteligența Artificială) și de modificare a anumitor acte legislative ale Uniunii, Revista Universul Juridic, nr. 7/2021.			
9. Roxana Matefi, Drepturile digitale și protecția lor în mediul online, în reprezentarea cetățenilor UE, Revista Universul Juridic nr. 5/2022.			
8.2 Seminar/laborator/proiect	Metode de predare-învățare	Număr de ore	Observații
1. Inteligența Artificială – Concept. Aspecte introductive.	Dezbateri, expunere, problematizare, exemplificare, studiu de caz	2	-
2. Inteligența Artificială – Aplicații și tehnologii. Aspecte pro și contra utilizării.	Idem	2	-
3. Cadrul legal european în materia Inteligenței Artificiale.	Idem	2	-
4. Drepturile personalității în reglementarea națională.	Idem	2	-
5. Drepturile personalității în reglementarea altor state.	Idem	2	-
6. Inteligența Artificială și Drepturile personalității.	Idem	2	-
7. Inteligența Artificială vs. Dreptul la viață privată – Abordare teoretică	Idem	2	-
8. Inteligența Artificială vs. Dreptul la viață privată – Abordare practică	Idem	2	-
9. Dreptul la liberă exprimare din perspectiva impactului AI.	Idem	2	-
10. Impactul Inteligenței Artificiale asupra drepturilor la egalitate și nediscriminare. Abordare teoretică și practică. - I	Idem	2	-
11. Impactul Inteligenței Artificiale asupra drepturilor la egalitate și nediscriminare. Abordare teoretică și practică. - II	Idem	2	-
12. Dreptul la libertatea de mișcare din perspectiva riscurilor generate de utilizarea Inteligenței Artificiale.	Idem	2	-
13. Impactul AI asupra dreptului la protejarea datelor cu caracter personal – I	Idem	2	-
14. Impactul AI asupra dreptului la protejarea datelor cu caracter personal - II	Idem	2	-
Bibliografie			
1. Peter Norvig, Stuart Russell, Artificial Intelligence - A Modern Approach, Ed. Pearson, ed. a 4 a, 2021.			
2. Animesh Mukherjee, Juhi Kulshrestha, Abhijnan Chakraborty, Srijan Kumar, Ethics in Artificial Intelligence: Bias, Fairness and Beyond, Ed. Springer, 2023.			
3. Paula Boddington, AI Ethics A Textbook, Ed. Springer Verlag, Singapore, 2023.			
4. Custers Bart, Law and Artificial Intelligence: Regulating AI and Applying AI in Legal Practice, Ed. Springer, 2022.			
5. Nikos Th. Nikolinos, EU Policy and Legal Framework for Artificial Intelligence, Robotics and Related Technologies - The AI Act, Ed. Springer, 2023.			
6. Roxana Matefi, Drepturile personalității și oportunitatea consacrării lor legislative în diferite state, Revista Universul Juridic, nr. 2/2020.			
7. Roxana Matefi, Utilizarea Inteligenței Artificiale pentru detectarea stărilor emoționale ale persoanelor. Potențiale riscuri asupra drepturilor fundamentale ale omului, Revista Universul Juridic, nr. 7/2023.			
8. Roxana Matefi, Impactul Inteligenței Artificiale asupra drepturilor la egalitate și nediscriminare în lumina Propunerii de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme armonizate privind Inteligența Artificială (Legea privind Inteligența Artificială) și de modificare a anumitor acte legislative ale Uniunii, Revista Universul Juridic, nr. 7/2021.			
9. Roxana Matefi, Drepturile digitale și protecția lor în mediul online, în reprezentarea cetățenilor UE, Revista Universul Juridic nr. 5/2022.			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Prin însușirea conceptelor teoretice și abordarea aspectelor practice incluse în disciplina „Impactul Inteligenței Artificiale asupra drepturilor personalității”, studenții aprofundează un bagaj de cunoștințe necesare într-o societate tot mai expusă aplicațiilor Inteligenței Artificiale, în care necesitatea însușirii și înțelegerii, cel puțin a conceptelor de bază cu care operează AI, dar și a potențialelor riscuri pe care aceasta le-ar putea genera, este esențială.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudinea și completitudinea cunoștințelor	Evaluare orală, finală, în sesiunea de examene	100%
	Coerența logică	Participare activă la cursuri	
	Gradul de asimilare al limbajului de specialitate		
	Criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiinciozitate, interesul pentru studiu individual		
10.5 Seminar/laborator/proiect	Capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate	Evaluare scrisă în timpul semestrului	
	Capacitatea de aplicare în practică	Participare activă la seminarii	
	Criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiinciozitate, interesul pentru studiu individual		
10.6 Standard minim de performanță			
- să dovedească însușirea minimă a materiei; - lucrarea să nu conțină erori grave; - activitate minimă în timpul semestrului.			

Prezenta Fișă de disciplină a fost avizată în ședința de Consiliu de departament din data de 30/09/2024 și aprobată în ședința de Consiliu al facultății din data de 30/09/2024.

Conf. dr. Roxana MATEFI Decan	Lect. dr. Oana ȘARAMET Director de departament
Conf. dr. Roxana MATEFI Titular de curs	Conf. dr. Roxana MATEFI Titular de seminar

Notă:

¹⁰ Domeniul de studii - se alege una din variantele: Licență/ Masterat/ Doctorat (se completează conform cu Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare în vigoare);

²¹ Ciclu de studii - se alege una din variantele: Licență/ Masterat/ Doctorat;

³¹ Regimul disciplinei (conținut) - se alege una din variantele: DF (disciplină fundamentală)/ DD (disciplină din domeniu)/ DS (disciplină de specialitate)/ DC (disciplină complementară) - pentru nivelul de licență; DAP (disciplină de aprofundare)/ DSI (disciplină de sinteză)/ DCA (disciplină de cunoaștere avansată) - pentru nivelul de masterat;

⁴¹ Regimul disciplinei (obligativitate) - se alege una din variantele: DI (disciplină obligatorie)/ DO (disciplină opțională)/ DFac (disciplină facultativă);

⁵¹ Un credit este echivalent cu 25 de ore de studiu (activități didactice și studiu individual).